

Mednarodna refleksija o solidarnosti

Šolske sestre de Notre Dame

Shalem

Vzgoja za vse

april 2013

Uvod

V Latinski Ameriki je le 25% 4-letnih otrok vključenih v predšolsko vzgojo. Dostop do teh programov je nepravilno razdeljen in je privilegij srednjih meščanskih in višjih slojev. Premnogi otroci zapustijo osnovno šolo še preden se naučijo brati, pisati in ohraniti potrebno pismenost. Čeprav se je ta stopnja zmanjšala, pa ima Latinska Amerika še vedno najvišjo stopnjo ponavljanja in zgodnjega opuščanja šole na svetu.

Klic k molitvi

“Vzgoja za nas pomeni usposobiti ljudi, da razvijejo do polnosti svoje sposobnosti kot osebe, ustvarjene po Božji podobi” (YAS, C 22).

“Vzgoja je za nas potni list za prihodnost, kajti prihodnost pripada ljudem, ki se nanjo pripravljajo danes” (Malcolm X: <http://www.goodreads.com/quotes/788-education-is-our-passport-to-the-future-for-tomorrow->).

Izkušnja

Sem Sara Martínez. Sem Šolska sestra de Notre Dame z začasnimi zaobljubami, po poklicu pa sem učiteljica. Lansko leto sem učila peti razred osnovne šole, v dopoldanskem in popoldanskem turnusu v subvencionirani šoli.

Več mesecev sem čutila, da nisem naredila nobenega napredka v procesu poučevanja-učenja in sem porabila več časa za disciplino med otroki, kot pa za posredovanje osnovne vsebine študijskega programa. Ne morem zanikati, da sem se čutila nemočna pred to resničnostjo; mislila sem že na to, da bi opustila poučevanje.

Neka višja sila mi je preprečila, da nisem opustila tega dela, ki je bilo odvisno od mene, dela, da dvigam, pomagam drugim k rasti in vnesem drugačnost, tako, kot je to naredila mati Terezija v svojem času. Vsak dan sem začela moliti za otroke, prosila sem za Božjo milost, da bi znala, razumela, dojela in ljubila vsakega posebej v tisti resničnosti, v kateri so otroci bili v tistem času, večinoma z zelo težkimi zgodbami.

Korak za korakom sem doživljala napredek in čutila zadovoljstvo, ko sem videla spremembe v vsakem od otrok, in veselje zaradi priložnosti, da smo rasli skupaj – jaz kot učiteljica in oni kot učenci. Danes lahko rečem, da so me oni naučili biti verodostojna učiteljica. Kadar vzgajamo z ljubeznijo in prepričljivostjo, postane poučevanje-učenje zaklad, ki smo ga našli.

Refleksija

Vojne, okupacije, konflikti, kriminal, smrt milijonov otrok in degradacija okolja so problemi, ki ovirajo prizadevanja za zagotovitev osnovnih učnih potreb v deželah v razvoju. Istočasno pa pomanjkanje osnovne izobrazbe velikega dela prebivalstva preprečuje družbi, da bi se močno in učinkovito soočila s temi problemi.

V razvitih deželah, kjer so bili cilji splošne osnovne izobrazbe izpolnjeni, ekonomski problemi in boj za oblast posegajo z ambiciozno nalogo doseganja kvalitetne vzgoje, ki odgovarja zaposlovanju ter družbenim in življenjskim potrebam ljudi.

Še več, predpostavljamo, da je koncept vzgoje hipotetičen, domneven in da obstaja velika različnost mišljenja glede njegovega namena in kaj vse vključuje (celo med strokovnjaki Foruma prihodnjih trendov), kar vse zapleta meritev uspeha ali neuspeha enega ali drugega vzgojnega sistema ter dejavnikov, ki to določajo.

V Latinski Ameriki in na Karibih je učenje togo, z nizkim nivojem sodelovanja učencev. Poudarek je na vsebini, učenju na pamet in ponavljanju. Učenci imajo malo časa za pisanje in domače naloge, kajti v mnogih primerih učitelji nimajo časa za popraviljanje nalog. Učitelji redko spodbujajo učence, naj delajo v skupinah in uporabljajo odkrivanje učnih tehnik, ali ovrednotijo učence na temelju tega, kar so izdelali, namesto tega, kako so odgovorili.

Naravoslovje se prvenstveno poučuje preko razstav, malo časa pa se posveča delu v laboratoriju ali raziskovanju. V malo deželah, kjer uporabljajo stroge izpite – ko določajo, ali učenec lahko prestopi iz osnovne v srednjo šolo –, se učitelji osredotočajo na to, da jih pripravijo, da naredijo teste, ne sledijo pa uradnemu predmetniku.

Dejanje

Ob tem, da imate pred očmi stvarnost, v kateri živite in svojo izkušnjo poučevanja -

- H kakšni obljubi se čutite poklicane v tem času na področju vzgoje?
- Kakšen pristop bi uporabljali v tem času?
- Ali verjamete, da je pomembna osebna vzgoja? Zakaj?

Sklepna molitev

Gospod, naj me ne boli pomanjkanje razumevanja
in naj ne bom žalostna, če se me ne spominjajo tisti, ki sem jih učila.
Prosim te za dar, da bom prijateljica, da bom sposobna imeti rada svoje učence.
Spremljaj me! Podpiraj me!
Pogosto nimam nikogar ob sebi, razen tebe.
Podari mi preprostost in globino;
osvobodi me, da ne bom komplicirana v mojih vsakdanjih lekcijah. Amen.

*pripravila s. Sara Martinez, ALC-Paraguay, za Mednarodni urad Shalom-a, Rim, Italija
oblikovanje: Gen Cassani, SSND; zemljevid-akvarel: Elena Romanova*